

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,

faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2023-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 835 „Dėl Nuostolingos periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos kompensavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu sprendžiamos problemos:

1. Šiuo metu galiojančiose Nuostolingos periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos kompensavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 835 „Dėl Nuostolingos periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos kompensavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), nenustatytas nuostolingos periodinių leidinių pristatymo miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos kompensavimo mechanizmas. Šiuo metu galiojančios Taisyklės užtikrina tik nuostolingos periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos kompensavimo mechanizmą, tačiau priėmus Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 3, 5, 6 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1682, kuris įsigaliojo 2023 m. sausio 1 d. ir kuris numato, kad Vyriausybės įgaliotas universaliosios pašto paslaugos teikėjas privalo pristatyti periodinius leidinius kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams, o nuostoliai, patirti teikiant periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugą, būtų kompensuoti Vyriausybės nustatyta tvarka, atsirado poreikis papildyti Taisyklės, kad būtų užtikrinta nuostolingos periodinių leidinių pristatymo ne tik kaimo gyvenamųjų vietovių, bet ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos kompensavimo tvarka.

2. Taisyklėse nėra konkrečių nuostatų, įtvirtinančių Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – RRT) ir Susisiekimo ministerijos veiksmus, jeigu po Taisyklių 11 punkte numatytos RRT išvados, kurioje RRT įvertina teikėjo pateiktą duomenų ir skaičiavimų pagrįstumą ir atitiktį Universaliosios pašto paslaugos teikėjo sąnaudų apskaitos taisyklėse, patvirtintose RRT direktoriaus 2005 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 1V-625 „Dėl Universaliosios pašto paslaugos teikėjo sąnaudų apskaitos taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Sąnaudų apskaitos taisyklės), nustatytiems reikalavimams, pateikimo buvo nustatyta neatitikimų Sąnaudų apskaitos taisyklėse nustatytiems reikalavimams ir paaiškėja aplinkybės, turinčios įtakos RRT pateiktai minėtai išvadai. Siekiant užtikrinti teisinio tikrumo principo laikymąsi ir stabilią reguliavimo aplinką, Nutarimo projekte taip pat tikslinga nustatyti iki 2 metų terminą, per kurį RRT turi pateikti patikslintą išvadą.

Nutarimo projekto rengimą paskatinusios priežastys:

1. Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 3, 5, 6 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIV-1682, kuris įsigaliojo 2023 m. sausio 1 d. ir kuriuo siekiama užtikrinti periodinių leidinių pristatymą ne tik kaimo gyvenamųjų vietovių, bet ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams.

2. Praktikoje yra susiklosčiusi tokia situacija, kad RRT, atlikusi Sąnaudų apskaitos taisyklėse numatytą universaliosios pašto paslaugos teikėjo praėjusį ataskaitinį laikotarpį naudotos sąnaudų apskaitos sistemos, metinių ataskaitų ir sąnaudų apskaitos sistemos laisvos formos aprašo patikrinimą (toliau – patikrinimas), nustatė neatitikimų Sąnaudų apskaitos taisyklėse nustatytiems reikalavimams. RRT 2020 ir 2018 metais, atlikusi patikrinimą, nustatė trūkumų, susijusių su periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos sąnaudoms priskirtos protingumo kriterijų atitinkančios investicijų grąžos apskaičiavimu, ir pateikė Susisiekimo ministerijai informaciją, kad atitinkamose pagal Taisyklių 11 punktą pateiktose išvadosse Sąnaudų apskaitos taisyklių reikalavimus atitinkančios periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos nuostolių sumos yra tikslintinos (2020 m. pateiktoje išvadoje nurodyta Sąnaudų apskaitos taisyklių reikalavimus atitinkančių 7 068 652 Eur nuostolių suma mažintina 29 445 Eur, o 2018 m. pateiktoje išvadoje nurodyta 6 529 671 Eur nuostolių suma mažintina 236 799 Eur).

Nutarimo projektu siūloma teisinio reguliavimo esmė:

1. Nutarimo projektu siekiama suderinti šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 11 d. nutarimo Nr. 835 „Dėl Nuostolingos periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos kompensavimo taisyklių patvirtinimo“ nuostatas su Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 3, 5, 6 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1682 nuostatomis ir užtikrinti periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugos teikimo nuostolių kompensavimą.

2. Nutarimo projektu siekiama papildyti Taisyklės nuostatomis, kurios įtvirtina, kad RRT, nustatiusi neatitikimų Sąnaudų apskaitos taisyklėse nustatytiems reikalavimams, ne vėliau kaip per 2 metus po ataskaitinio laikotarpio pateikia Susisiekimo ministerijai patikslintą išvadą. Susisiekimo ministerija, gavusi RRT patikslintą išvadą, priima atitinkamą sprendimą, numatytą Nutarimo projekto 19.1 ir 19.2 papunkčiuose. Siūlomas 2 metų po ataskaitinio laikotarpio pabaigos terminas nustatytas atsižvelgiant į Sąnaudų apskaitos taisyklėse įtvirtintus reikalavimus dėl ataskaitinio laikotarpio metinės ataskaitos pateikimo ir patikrinimo atlikimo. Sąnaudų apskaitos taisyklių 30 punkte nurodytos ataskaitinio laikotarpio metinės ataskaitos turi būti pateikiamos RRT ne vėliau kaip iki kito ataskaitinio laikotarpio birželio 1 dienos, o pagal Sąnaudų apskaitos taisyklių 33 punktą RRT per vieną mėnesį nuo metinių ataskaitų pateikimo termino pabaigos gali pradėti patikrinimą. Atsižvelgiant į tai, kad patikrinimai yra susiję su didelės apimties duomenų įvertinimu, o tam tikrais atvejais ir su audito paslaugų įsigijimu, jie neretai baigiasi kito ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ar po jo einančio ataskaitinio laikotarpio pradžioje. Atsižvelgiant į tai, tuo atveju, jeigu yra atliekamas patikrinimas, RRT galutinės išvados paprastai gali suformuoti tik antraisiais metais po ataskaitinio laikotarpio, dėl kurio buvo pateikta Taisyklių 11 punkte nurodyta išvada, pabaigos.

3. Atsižvelgiant į viešosios konsultacijos metu gautas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Vidaus reikalų ministerija), Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Teisingumo ministerija) ir Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos (toliau – Ekonomikos ir inovacijų ministerija) pastabas, buvo patikslinti prašymo kompensuoti periodinių leidinių pristatymo paslaugos teikimo nuostolius (toliau – prašymas) pateikimo reikalavimai, be kita ko, atsisakyta reikalavimo, kad prašymas ir kartu teikiami dokumentai turi būti pateikti ne tik RRT, bet ir Susisiekimo ministerijai. Atitinkamai tikslinamos ir susijusios Taisyklių nuostatos – numatyta, kad Susisiekimo ministerijai visą gautą su prašymo nagrinėjimu susijusią medžiagą pateiks RRT, priėmusi nagrinėti prašymą ar teikdama išvadą.

4. Atlikti kiti redakciniai patikslinimai, užtikrinantys atitiktį Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašui, patvirtintam Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2020 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 1R-72 „Dėl Nuorodų į Europos Sąjungos teisės aktus teikimo teisės aktuose reikalavimų aprašo patvirtinimo“, ir Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijoms, patvirtintoms Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“.

5. Atkreiptinas dėmesys, kad Kultūros ministerija yra parengusi Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 6, 19, 27, 28, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 19¹ ir 19² straipsniais įstatymo projektą, kuris šiuo metu yra svarstomas Lietuvos Respublikos Seime ir kuriuo numatomas kompensavimo modelis tiesiogiai leidėjams per Medijų rėmimo fondą nuo 2024 ar 2025 metų. Taigi, šis Nutarimo projektas taps neaktualus, kai pradės veikti Medijų rėmimo fondas.

Poveikis valstybės finansams

Papildomų lėšų poreikis buvo numatytas teikiant Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 3, 5, 6 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. spalio 7 d. nutarimo Nr. 1088 „Dėl periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos tarifų nustatymo kriterijų ir Periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugos 2021–2023 metams didžiausių tarifų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą. Numatyta, kad 2024 m. papildomai reikėtų skirti 2,46 mln. Eur. Prognozuojamas paslaugos teikimo nuostolis 2023 metais siektų apie 8,2 mln. Eur, o nuostolis 2024 m. – apie 10,32 mln. Eur. Bendrai periodinių leidinių pristatymo kaimo gyvenamųjų vietovių prenumeratoriams paslaugų teikimo nuostoliams ir universaliosios pašto paslaugos teikimo nuostoliams kompensuoti 2023 m. ir 2024 m. numatyta po 7,86 mln. Eur. Preliminariais skaičiavimais, periodinių leidinių pristatymui kaimo gyvenamųjų vietovių ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriams paslaugų teikimo nuostoliams kompensuoti ir universaliosios pašto paslaugos teikimo nuostoliams kompensuoti 2024 m. papildomai reikėtų skirti 2,46 mln. Eur.

Įgyvendinimo mechanizmas:

Nutarimo projekte siūlomus pakeitimus įgyvendins ir stebėseną vykdys RRT ir Susisiekimo ministerija. Nutarimo projekte siūlomais pakeitimais tik išplečiamas nuostolingos periodinių leidinių pristatymo paslaugos kompensavimo mechanizmas, tai yra įtraukiami ir miestų, kurie patenka į retai ir vidutiniškai tankiai apgyvendintas gyvenamąsias vietas, prenumeratoriai. Projektu iš esmės nėra keičiamas šiuo metu galiojantis ir praktikoje veikiantis periodinių leidinių pristatymo paslaugos teikimo nuostolių kompensavimo mechanizmas. Suderinant šiuo metu galiojantį reglamentavimą su Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 3, 5, 6 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1682 nuostatomis, keičiasi galimų kompensuoti nuostolių apimtis, bet ne įgyvendinimo mechanizmas. Atitinkamai, priėmus Nutarimo projektą, periodinių leidinių pristatymo paslaugos teikimo nuostolių kompensavimo įgyvendinimo ir priežiūros mechanizmas nesikeistų, t. y. universaliosios pašto paslaugos teikėjas, nustatęs, kad periodinių leidinių pristatymo paslaugos teikimas jam buvo nuostolingas, turės teisę pateikti prašymą dėl nuostolių kompensavimo; RRT, įvertinusi šį prašymą (teikėjo pateiktų duomenų ir skaičiavimų pagrįstumą ir atitiktį sąnaudų apskaitos reikalavimams), pateiks išvadą Susisiekimo ministerijai; sprendimą dėl nuostolių (ne)kompensavimo priims Susisiekimo ministerija; periodinių leidinių pristatymo paslaugos teikimo nuostoliai kompensuojami iš Susisiekimo ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

Nutarimo projektas neįgyvendina Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatų.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Nutarimo projekto teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Nutarimo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo reikalavimus. Nutarimo projekte nurodomos sąvokos ir jas apibrėžiantys terminai yra įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Priėmus Nutarimo projektą kitų teisės aktų keisti nereikės.

Nutarimo projektas ir jo lydimieji dokumentai buvo paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje suinteresuotų institucijų bei visuomenės pastaboms ir (ar) pasiūlymams. Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Teisingumo ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai ir Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai. Lietuvos Respublikos finansų ministerija ir Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba informavo, kad pastabų ir (ar) pasiūlymų dėl Nutarimo projekto neturi. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija darbo tvarka informavo, kad pasiūlymų ir pastabų dėl Nutarimo projekto neturi. Lietuvos Respublikos kultūros ministerija nustatytu terminu išvados nepateikė, todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 30 punktu, laikytina, kad Nutarimo projektui pritaria. Į Vidaus reikalų ministerijos ir Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pateiktas pastabas buvo atsižvelgta. Į Teisingumo ministerijos pastabas buvo atsižvelgta, išskyrus 4 pastabą, kuri suderinta darbo tvarka. Patikslintas Nutarimo projektas papildomai darbo tvarka derintas su Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija bei Vidaus reikalų ministerija.

Projektą parengė RRT Geležinkelių ir pašto reguliavimo grupės (vadovė Rita Liukaitytė, tel. (8 5) 210 5663, el. paštas rita.liukaityte@rrt.lt) patarėja Lina Bartkienė, tel. (8 5) 210 5691, el. paštas lina.bartkiene@rrt.lt. Projekto rengimą koordinavo Susisiekimo ministerijos Ateities susisiekimo politikos grupės (grupės vadovas – Darius Stravinskas, tel. +37069441323, el. paštas darius.stravinskas@sumin.lt) patarėja Eglė Sikorskaitė-Narkun (tel. +37066031986, el. paštas egle.sikorskaite-narkun@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 4 lapai.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Institucijų išvadų kopijos, 9 lapai.
4. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.

Susisiekimo ministras

Marius Skuodis